

Porilaiskoulun kätköistä löytyi tauluja, jotka maalasi Richard Hall – Ruotsin kuninkaallisten, Ranskan kuuluisuuksien ja amerikkalaismiljonäärin muotokuvamaalari

Porissa syntyneestä Richard Hallista tuli kosmopoliitti ja menestynyt taidemaalari, joka sai nimeä kaikissa kotimaissaan: Ranskassa, Yhdysvalloissa ja Argentiinassa.

Jaa

Kommentoi

TILAAJILLE

PSYL:n senioriyhdistyksen Alpo Tuomi ja historian lehtori Jari Leivo selvittivät Richard Hallin maalausten sijaintia ja taidemaalarin elämäntarinaa. Koulu sai lahjoituksena lukuvuonna 1937-1938 neljä Hallin maalaamaa asetelmaa. KUVA: JOONAS SALLI

Sini Kuvaja

11.5. 18:41

Pori

Porilaislähtöinen **Richard Hall** ikuisti muotokuvaan kuninkaallisia, aatelisia ja merkkihenkilöitä. Hänelle poseerasivat malleina Ruotsin Prinssi Wilhelm ja suuriruhtinatar

Maria Pavlovna, oopperalaulaja Enrico Caruso ja amerikkalainen liikemies William K. Vanderbilt.

Richard Hallin tarina liittyy vahvasti myös Porin suomalaiseen yhteislyseoon. Taiteilijan elämäntarina nousi esiin PSYL:n senioriyhdistyksen ansiosta.

Senioriyhdistykseen kuuluva **Taimo Tuomi** huomasi koulun vuosikertomuksesta 1937-1938, että koulu oli saanut lahjoituksena Richard Hallin neljä maalausta. Hänen veljensä **Alpo Tuomi** ryhtyi selvittämään Richard Hallin tarinaa ja otti yhteyden koulun historian lehtoriin **Jari Leivoon**.

PSYL:n omistamat maalaukset on kaikki signeerattu vuodelle 1935. Ne lahjoitti koululle taiteilijan veljenpoika Ivor Hall. KUVA: JOONAS SALLI

Leivo löysi koulusta helposti osan Richard Hallin maalaamista asetelmista. Nämä kukkamaalaukset ovat koristaneet vuosikymmenten ajan lukion rehtorin kanslian seinää, vaikka niiden maalanneen taiteilijan tarina oli unohtunut. Neljäs, päärynäasetelma oli hetken hukassa mutta löytyi koulun varastosta. Se on kärsinyt jonkin verran vaurioita, muun muassa irronnut kehyksistään.

Taulut lahjoitti koululle **Ivor Hall**, taiteilijan veljenpoika, joka oli Porin suomalaisen yhteislyseon perustajajäsen.

Leivo innostui ennen muuta Richard Hallin (1860–1942) elämäntarinasta. Siihen liittyvä ”salapoliisityö” valmistui pari kuukautta sitten.

Richard Hallin kuva on skannattu vuonna 1901 julkaistusta kirjasta: "Svenskt Porträttgalleri XX - Arkitekter, Bildhuggare, Målare" KUVAT: WIKIMEDIA COMMONS

[Porin mukulakivikadut](#)

Richard Hallin isä oli Iso-Britannian ylikonsuli **William Hall** ja äiti sveitsinranskalainen **Alexandrine Cornetz**. Richardin syntyessä perhe asui Porissa osoitteessa Yrjönkatu 2.

Taiteilijan isoisä **John Hall** oli aikoinaan muuttanut Suomeen Etelä-Englannista, ja hän omisti Nojamaan kartanon Säämingin pitäjässä.

Richard Hall ja hänen vanhempi veljensä Edward oppivat Porin mukulakivikaduilla kipittäessään nopeasti suomen kielen ja puhuivat sitä pian vanhempiaan taitavammin.

Perhe muutti Richardin lapsuudessa useaan otteeseen: ensin Porista Helsinkiin ja myöhemmin Lontooseen. Richardilla oli kotiopettaja, mutta poika ei juuri opiskelusta välittänyt. Hän vain piirsi loputtomiin. Lontoosta perhe muutti Tukholmaan.

Hallista tuli 18-vuotiaana Ruotsin Taideakatemiaan oppilas. Pari vuotta myöhemmin hänet palkittiin taideakatemiaan kilpailussa kuninkaan mitalilla maalauksestaan *Kustaa Vaasa lapsena kuningas Hansin edessä*. Palkinnoksi hän sai myös apurahan ulkomailla opiskelua varten.

Vaikka Hall lähti Suomesta jo nuorena, hän piti yhteyttä synnyinmaahansa ja vieraili Suomessa silloin tällöin. Hänen äitinsä ja muita sukulaisia sekä ystäviä asui Suomessa. Vielä vanhoilla päivillään hän uteli kirjeissään ponttonisilta Charlotan keväisistä karkumatkoista Kirjurinluotoon.

Bretagnessa asuessaan Richard Hall kuvasi maalauksissaan paljon sisäkuvia, kuten tässä öljyvärimaalauksessa "A Breton Interior" vuodelta 1888.

KUVA: ARTNET/WIKIMEDIA COMMONS

Richard Hall: La Classe Manuelle. Kyläkoulun opetusta kuvaava maalaus oli esillä Pariisin salongissa vuonna 1890. Se kuuluu Rennesin taidemuseon kokoelmiin.

KUVA: WIKIMEDIA COMMONS

[Munkkien kuvaaja](#)

Ajalle tyypilliseen tapaan Hall jatkoi taideopintojaan Pariisissa. Häntä opettivat siellä muun muassa taidemaalarit **Jean-Paul Laurens**, **Raphaël Collin** ja **Jean-Joseph Benjamin Constant**. Hall asui Ranskassa pitkään ja sai myös maan kansalaisuuden. Hänen tuttavapiiriinsä lukeutuivat **Albert Edelfelt** ja **Ville Vallgren**.

Hall meni 21-vuotiaana naimisiin Julia-serkkunsa kanssa. Perhe asui Bretagnessa, ja Hall maalasi siellä ahkerasti.

Hallin kiinnostavista öljyvärimaalauksista löytyy internetistä jonkin verran kuvia. Hän maalasi Ranskassa taitavasti laatukuvia eli jokapäiväiseen elämään liittyviä tapahtumia. Ranskan valtio osti ainakin kolme hänen maalauksistaan.

Vaikuttava on esimerkiksi hänen öljyvärimaalauksensa *Gathering at Church Entrance* (1884), johon hän ikuisti Pariisissa kirkkoväkeä Saint-Germain-des-Prés'n edustalla. Kirkon edessä ylhäisöön kuuluva nainen turkiskoristeisessa takissaan ja sulkahatussaan ohittaa lapsensa kanssa köyhän äidin. Maalaus kuuluu Floridassa sijaitsevan Museum of Fine Arts St. Petersburgin kokoelmiin.

Lapsia pariskunnalla oli kaksi: poika ja Agnes-niminen tytär. Hallit kääntyivät katoliseen uskoon, mikä näkyi myös Hallin maalausten aiheissa. Hänen tauluissaan esiintyi paljon kirkkoruhtinaita, munkkeja sekä ihmisten puolesta rukoileva Kristus.

Julia-vaimo kuoli sairauteen liiton kestätyä noin kymmenen vuotta. Sen jälkeen Hall eli 15 vuotta ilman puolisoa ja omistautui taiteelleen. Hän asui kuukausien ajan Nantesin trappistimunkkien parissa ja maalasi heidän muotokuviaan. Hän on kertonut, että juuri luostarissa hänestä tuli muotokuvamaalari.

Richard Hall: A Good Listener KUVA: ARTNET/WIKIMEDIA COMMONS

Richard Hall: Young Girl with Sewing (1913) KUVA: ARTNET/WIKIMEDIA COMMONS

Prinsessojen ikuistaja

Hall maalasi muotokuvia useista aikansa merkkihenkilöistä. Hän ikuisti elämänsä aikana lukuisia aatelisia, prinsessoja, herttuattaria, kreivejä ja kreivittäriä, kuuluisuuksia ja varakkaita liikemiehiä – ja tienasi siten mukavasti. Hän kertoi pitävänsä erityisesti nuorten, kauniiden naisten muotokuvien maalaamisesta.

Syksyllä 1902 Hall matkusti ensi kertaa Yhdysvaltoihin maalatakseen William K. Vanderbiltin veljien muotokuvia. New Yorkista tuli hänelle toinen koti, ja hän jakoi aikansa sen ja Pariisin välillä.

”Ymmärrän hyvin, miten väsyttäviltä taidemuseot tuntuvat niistä, jotka eivät tutustu niihin pala kerrallaan”, Hall totesi *New York Timesin* haastattelussa vuonna 1906 ja jatkoi: ”Samanlainen oli myös oma ensivaikutelmani New Yorkista viime vuonna. Sen koko ja

hÄlinÄ sekÄ monien kaupunginosien yksitoikkoinen luonne ällistyttivät ja ikävystyttivät minua --”

Hall iloitsi haastattelussa New Yorkista löytämästään ateljeesta, työtilaustensa määrästä sekä mahdollisuuksista solmia tuttavuuksia eri maista saapuneiden taidemaalareiden kanssa. Hän puhui myös työhuoneensa kanssa samassa rakennuksessa sijaitsevasta klubitilasta, jossa myös naisten oli sopivaa käydä, ja jossa eri sukupuolet saattoivat kohdata tasa-arvoisina. ”Pelkäänpä, että kestää kauan, ennen kuin vastaava toteutuu Pariisissa”, Hall totesi.

Kuolema uutisoitiin radiossa

Richard Hall tapasi toisen puolisonsa vuonna 1907 Öölannissa. Hän oli paronitar **Anna von Mühlenfels**.

Uusi Suometar haastatteli Richard Hallia lokakuussa 1909, jolloin taiteilijalla oli näyttely Ritarihuoneella. Artikkelissa hämmästeltiin, kuinka Porissa syntyneestä ja Helsingissä kasvaneesta Hallista oli tullut kansainvälisesti arvostettu muotokuvaaja, jonka yhdestä maalauksesta saatettiin maksaa viisikymmentätuhatta markkaa. Tällaisen palkkion hän oli saanut William K. Vanderbiltn muotokuvasta.

Lehdessä kuvailtiin yksityiskohtaisesti hänen ulkonäköään. Taiteilija mainittiin hoikaksi mieheksi, jolla oli tummanruskea tukka, hyvin hoidettu parta, suora nenä, pieni hymyilevä suu ja tummanruskeat silmät, joista näkyi niin maailmanmiehen luontevaa varmuutta kuin ystävällistä kohteliaisuutta.

Hall kertoi lehdelle olevansa nopea työssään ja tarvitsevansa muotokuvan maalaamiseen tavallisesti kuusi mutta toisinaan vain kolme istuntoa.

Richard Hall: Boy with a Stringed InstrumentKUVA: ARTNET/WIKIMEDIA COMMONS

Elämänsä viimeiset 20 vuotta Richard Hall eli Argentiinassa. Hänestä tuli tunnettu taiteilijanimi myös Latinalaisessa Amerikassa, ja hän maalasi muun muassa presidentti **José Félix Uriburun** muotokuvan. Hän sai myös Argentiinan kansalaisuuden.

Hall menehtyi vuonna 1942, ja hänet haudattiin Mar del Patan kaupunkiin, Buenos Airesin lähelle. Kuolemasta uutisoitiin Suomessakin radiossa.

Hallin maalauksia kuuluu muun muassa Kansallisgallerian, Ruotsin kansallismuseon sekä Nantesin ja Rennesin taidemuseoiden kokoelmiin. Porin kaupungin taidekokoelmiin kuuluu hänen Edward-veljestään tekemänsä muotokuva. Noormarkussa Ahlströmin taidekokoelmiin kuuluu kaksi Hallin maalausta.

Richard Hallin kukka-asetelma vuodelta 1935 on PSYL:n omistuksessa.
KUVA: JOONAS SALLI

Richard Hall

Taidemaalari, syntyi 1860 Porissa.

18-vuotiaana Ruotsin Taideakatemiaan oppilaaksi, jatkoi opintojaan Pariisissa

Ruotsissa kuului prinssi Eugenin tuttavapiiriin, maalasi prinssi Wilhelmin , suurruhtinatar Maria Pavlovnan ja oopperalaulaja Matilda Jungstedtin muotokuvat.

Hallin tauluja oli esillä muun muassa useaan otteeseen Pariisin salongissa ja Lontoossa Royal Academyn näyttelyissä, ja hänellä oli useita näyttelyitä New Yorkissa ja Tukholmassa.

Veli Edward Hall kuului A. Ahlströmin osakeyhtiön johtokuntaan.

Tytär Agnes Hall meni naimisiin kansainvälisen oikeuden professori Georges Sauserin kanssa. Hän oli Turkin presidentin Mustafa Kemal Atatürkin lainopillinen neuvonantaja.

Kuoli 82-vuotiaana Argentiinassa vuonna 1942.

Sini Kuvaja